Dertiende jaer. Nº 1. Woensdag, 3 January 1866.

De *Postryder* verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is betaeld op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aenkondigingen, per drukregel 15 centiemen.

De reklamen per drukregel 25 centiemen.

Uit oorzaek der heilige dagen van deze week verschynt de *Postryder* heden woensdag. In plaets van toekomenden zaterdag, koningdag, zal ons blad toekomenden vrydag uitkomen.

TONGEREN, DEN 3 JANUARY.

Men schryft uit Brussel aen het *Journal d'Anvers* :

« Men geeft my een nieuws van een zoo delikaten aert dat ik er niet durf op aenhouden, met al de omstandigheden daer men hetzelve reeds omgeeft ; maer het is zoo gewigtig in de strekkingen welke het veropenbaert en, in den grond, zoo prysbaer, dat ik het nuttig acht er uwe lezers kortbondig mede op te houden. In de verhevenste officieele kringen zou men er aen denken eene duerzame toenadering te bewerken tusschen de strydende partyen, om de politieke ontwapening zoo plotselyk bewerkt rondom den troon van Leopold II, te vestigen, om zoo te zeggen te wettigen.

» Zonder na te vorschen wie daer aenvang mede genomen heeft, bestatigen wy dat vele aenzienlyke persoonaedjes in de beide Kamers en daer buiten elkanderen verscheidene malen onderhouden hebben over de voorwaerden welker vervulling noodzakelyk zou schynen om eene groote, eensgezinde meerderheid in te rigten op den grondslag der gedachten van 1830, welke door het Congres tot wettelyke verordeningen gemaekt zyn.

» Er zou kwestie zyn van de linkerzyde over te halen om de katholyken te voldoen op eenige godsdienstige punten, namelyk in wat betreft het tydelyke van den eerediensl, en de regterzyde aen te manen om de begrooting van oorlog te stemmen, de fortificatien van Antwerpen te aenvaerden, af te zien van eene al te gevoelige hervorming van de kieswetten, van het milicie-stelsel, enz. Men veronderstelt dat het orde en de vrede voor langen tyd verzekerd zouden zyn in België, ten gevolge van zulk eene overenkomst. »

Landbouw. — Veeziekte. — Besmettende typhus. — Voorzorgsmaetregelen. — Ontwerp van politie-verordening.

Hasselt, den 22 december 1865.

DE BESTENDIGE DEPUTATIE VAN DEN PROVINCIALEN RAED VAN LIMBURG,

Aen de HH. arrondissements kommissarissen en aen de Besturen der gemeente naby de grenze.

Mynheeren,

Alhoewel gy misschien reeds maetregelen van politie genomen hebbet tot wering van den besmettenden typhus door, zoovel het in uw vermogen is, den invoer van hollandsch vee te beletten, behoort het, uit hoofde van het verschynen der ziekte in Noord-Brabant, de voorzorgen te verdubbelen.

Opdat de handeling eenvoudig zoude wezen, hebben wy, op aenzoek des Staetsbestuers, een ontwerp van politie-verordening opgesteld, waervan gy den inhoud hierna zult vinden en hetwelk wy u verzoeken den gemeenten Raed, die u gy ter oorzake van dringendheid dadelyk ten dien einde zult willen samenroepen, te onderwerpen.

Het zal niet behoeven gezegd te worden, Mynheeren, dat wy ter dezer zake door niets anders aengezet zyn dan door de aenhoudende bezorgdheid der overheid voor de algemeene belangen. Wy mogen dus staet maken op eene krachtdadige medewerking om door alle gepaste middelen de ramp te bestryden, die, in landen met welke wy dagelyksch betrekkingen hebben, reeds om zoo te zeggen den volkomen ondergang van groote bebouwingen heeft te weeg gebragt, die nogtans geen ander bestaen hadden dan het kweeken en het mesten van vee.

Gy zult u dus goed willen doordringen van de schikkingen welke het hierby gevoegde ontwerp van politie verordening bevat en zorgen van het tolbestuer, dadelyk te verwittigen wanneer gy vreemd vee zoudet in beslag nemen dat u bekend is en sluiksgewyze het land ingevoerd te zyn.

Het afmaken van dat vee zal door het plaetselyk bestuer, eenpariglyk met het tolbestuer, aenstonds bevolen worden. Deze laetste maetregel is het voorwerp van onderrichtingen door het Departement van binnenlandsche zaken en van 's land middelen te samen beraemd.

Wy bevelen u dringend aen, Mynheeren, de aenneming der voorgaende schikkingen te bevorderen, want zonder eenen algemeenen maetregel, wiens uitvoering strengelyk moet bewaekt worden, of in andere woorden indien alle gemeente besturen niet te gelyk werken, zullen de poogingen van eenige hunner krachteloos blyven, en alsdan is het te vreezen dat na ons een eerste mael, ten pryze van groote opofferingen, vry gemaekt te hebben van den besmettelyken typhus, men denzelven op nieuw in België zie verschynen.

Ofschoon de tegenwoordige aenschryving inzonder de gemeenten aengaet, die naby de grenzen van het hertogdom Limburg en Noord-Braband gelegen zyn, namelyk degenen hooren de gedeeltelyk tot de kantons Sichen-Sussen en Bolré, Mechelen, Maeseyck, Bree, Achel en Peer, dient te worden verstaen dat al de gemeenten zonder onderscheid dergelyke bepalingen kunnen nemen, ten einde hunne bestierden tegen alle gevaer te behoeden. Wel is waer, zullen die maetregelen wat lastig zyn, maer daer ze maer tydelyk zyn en dat de ziekte zich voortzet langs verwyderde wegen of die welke men niet altyd kent, is het goed geene voorzorg te sparen. Daer waer geene buitengewoone middelen zyn kunnen in 't werk gesteld worden, even als daer waer ze te laet aengewend zyn geworden, betreurt men bitter het voorbeeld van ons land waer de waekzaemheid onopbondend is geweest van den eersten noodkreet af, niet nagevolgd te hebben.

De bestendige Deputatie,

Van wege de Deputatie : GRAFF T'SERCLAES.

De provinciale griffier,

J. BOVY.

De vorsten van Europa.

Er zyn thans in Europa 43 regeerende vorsten. 10 hunner behooren tot de roomsch-katholieke godsdienst, doch een is in den kerkban ; 30 tot de protestantsche of hervormde godsdienst ; 1 tot de grieksche kerk en 1 tot de leer van Mahomet ; de dry-en-veertigste is de Paus.

De katholieke souvereinen zyn twee keizers : die van Frankryk en die van Oostenryk ; eene koningin : die van België, van Beijeren, van Portugal en van Saksen ; twee prinsen : die van Monaco en van Lichtenstein. De in den kerkban geslagen souverein is Victor Emmanuël van Italie.

De 30 protestantsche souvereinen zyn : 1 koningin, die van Engeland ; 7 koningen, die van Pruisen, van Zweden en Noorwegen, van Denemark, van Nederland, van Hanover, van Griekenland en van Wurtemburg, 6 groot-hertogen : van Baden, van Hessen-Cassel, van Mecklemburg Strélitz, van Oldenburg en van Saxen-Weimar ; 7 hertogen : die van Anhalt, van Brunswyck, van Nassau, van Saxen-Meiningen, van Saxen-Altenburg, van Saxen-Coburg en van Sleeswyk-Holstein, 9 prinsen : van Lippe-Detmold, van Lippe-Schaumburg, van Reuss-Greiz, van Reuss-Scheiz, van Schwarzburg Rudolstadt, van Schwarzburg-Sonderhausen en van Waldek, 1 keurvorst : die van Hessen-Darmstadt ; 1 landgraef : die van Hessen Hombourg.

De souverein, welke de leer der grieksche kerk belydt, is de keizer van Rusland en de muzelman is die van Turkye.

Er zyn ook 7 republieken in Europa, 2 uitsluitend katholieken : San Marino en Val d'Andorre ; en 5 waer de meerderheid der inwoners tot het protestantisme behoort : Lubeeck, Frankfort, Bremen, Hamburg en Zwitserland.

Uitwisseling der belgische krygsgevangenen in Mexico.

Met den voorlaetsten koerrier van Mexico, den 10 december aengekomen, had M. de luitenant-kolonel baron Vandersmissen, bevelhebber van het belgisch legioen, aengekondigd dat de onderhandelingen voor de uitwisseling der belgische soldaten, krygsgevangen gemaekt te Tacamburo, hernomen waren geworden, en dat zy met den grootsten yver voortgezet werden.

De baron Vandersmissen schreef dat hy de gegronde hoop voedde om eindelyk die onderhandelingen te zien welslagen, en dien gelukkigen uitslag met den aenstaenden koerrier in België te kunnen aenkondigen.

Die tydingen zyn met openbaer gemaekt geworden in de vrees aen de belanghebbende familien eene hoop te geven, welke eens te meer zou kunnen te leur gesteld geweest zyn ; de koerrier van Southampton heeft depeches medegebragt welke de vooruitzichten van kolonel Vandersmissen teenemael bevestigen. Eene telegrafische depeche, door den kwartiermeester van het belgisch legioen aen den consul van België gestuerd, en ontvangen op het oogenblik van het vertrek der paketboet, meldt dat de krygsgevangenen van Tacamburo uitgeleverd zyn geworden.

Wy zyn gelukkig die goede tyding aen onze lezers te kunnen aenkondigen.

Kindermoorden te Londen.

Op 22 december heeft de coroner van Londen in eene meeting het volgende medegedeeld aen zyn toehoorders :

« In de hoofdstad van Engeland hebben meer dan 12 000 vrouwen hare kinderen vermoord, dus eene kindermoord op 30 geboorten.

» De oorzaken van dezen afgryselyken zaken toestand worden toegeschreven aen de slechte schikkingen der engelsche wet, betrekkelyk deze misdaed.

» Inderdaed, in Engeland, waer de verzachtende omstandigheden niet in aenmerking mogen genomen worden, kan de jury slechts twee verdieten uitbrengen : de moeder plichtig verklaren en alsdan wordt deze onvermydelyk opgehangen, of wel een verdiet uitbrengen van niet schuldigheid en dan blyft de misdaed ongestraft.

» De redenen welke, over het algemeen, de ontaerde moeder aendryft tot den kindermoord is, dat de engelsche wet den vader slechts dwingen kan om ten hoogste eene som van vyftig sols per week te betalen voor het onderhoud van zyn kind.

» Daerenboven wordt de vrouw die een onwettig kind heeft gehad, en door den vader van dat kind verlaten is, door iedereen verstooten, en noont beschouwt men haer meer als eene eerlyke vrouw. »

M Vangutschoven, pastoor te Creppe, is pastoor benoemd te Heure-le-Tixhe.

M Van Muyssen is pastoor te Berlingen benoemd.

— Zooals wy het hebben aengekondigd, hebben de Koning en de Koningin besloten hun verblyf te Tervueren te nemen. Die tydingwordt thans bevestigd door den brusselschen correspondent der *Meuse*, die er de volgende inlichtingen byvoegt :

Het kasteel van Tervueren is het oude uitverkoren verblyf der hertogen van Braband en der gouverneurs der Nederlanden. De kardinael Granvelle, de aertshertog Albert en Karel van Lorreinen vestigten er zich gedurende verscheidene jaren. Op het einde der achttiende eeuw, werd het kasteel een der prachtigste van het land, gedeeltelyk afgebroken, en hetgeen er nu nog van bestaet is slechts het jagt-pavillioen, gebouwd door Vanderstraeten, en versierd met beeldhouwerk van Rude, den onsterfelyken maker van het alfverheven beeldwerk van den zegeboog der Star.

Het Park, voor dezen omheind door de infante Isabella, bestaet eene oppervlakte van 180 bunders. De omringende bosschen kruelen van wild en de vyvers, welke dezelfde verwoestingen als onze rivieren niet ondergaen hebben, zyn voorzeker vischryker dan de Maes In een woord, Tervueren heeft de schilderachtigste liggingder omstreken van Brussel, en het zal eene gelukkige dagtekening voor de inwoners van Brussel zyn, de dag wanneer het Hof Laeken zal verlaten voor die bekoorlyke plaets, vooral indien dezelve, zooals men hoopt, door eene vertakking aen den Luxemburgschen yzeren weg of aen den regtstreekschen spoorweg van Brussel naer Leuven verbonden wordt.

— De *Times* schat het particulier vermogen door koning Leopold I nagelaten op 3.200,000 p. st. (78,000,000 fr.)

— Er wordt te Brussel voorgesteld een paleis, een kunstentempel te bouwen, tot nagedachtenis van den Koning, wel zou kunnen dienen tot ceremonie-zael voor de groote openbare plechtigheden en nationale feesten, en waer men tevens zou kunnen verzamelen en tentoonstellen de meesterstukken der hedendaegsche beeldende kunsten. Dit gedacht schynt byval te vinden.

— Wy denken het nuttig te herinneren dat art 3 van het ministerieel besluit van 10 aug. laetsleden, bepaeld heeft dat de jacht *op de patryzen*, in al de provincien, den 31 december te middernacht gesloten is.

— Men schryft uit Mechelen aen den *Koophandel* :

« Woensdag in den namiddag was een heer met koetsvoor in onze stad aengekomen, en afgestapt in een der voornaemste hotels.

» Na het middagmael gebruikt te hebben, ging hy eene wandeling doen buiten de Leuvensche poort.

» In den vooravond hoor ten eenige wandelaren een schot afgegeven in een bosschken. Zy zochten toe en vonden het lichaem van den ongelukkige ter aerde liggen. Hy had zich met eene pistool door het hoofd geschoten. De dood was oogenblikkelyk geweest. Nevens het lyk vond men eene adreskaert waerop men las : « F. H. G. Sprunt, rentenier te Brussel, en een bijet, waertoe de volgende woorden geschreven waren :

» Verdenk niemand. Ik heb my vrywillig » van het leven beroofd. »

— Men schryft uit Luik, 1 january :

Van 2 april tot 31 meiaenstaende, zal er in onze stad eene tentoonstelling schilders, beeldhouwers en graveerkunde plaets hebben. In het salon van 1864 waren slechts 295 voorwerpen ; 50 werden er aengekocht hetzy voor den tombola, hetzy voor het gemeentemuseum, alwel door verscheidene liefhebbers, deze 50 voorwerpen hadden eene waerde van 50,275 fr.

— Deze dagen is eene groot oubeheugeert in de fabriek van M Wittouck, te St Pieters Leeuw. Eilf Moket, oud 17 jaren, en Michel Swoelens, oud 18 jaren, waren in eene plaets, boven de stoomketels, bezig met hetwaerd te kuischen. Al spelende wierpen zy elkanderen regen van trakwerk dat zy voorzy smeten, en afgryselyke zak ! de twee ongelukkigen vielen in eenen ketel met kokend water. Aenstonds er uitgetrokken, werden hun alle mogelyke zorgen toegedeeld, maer 't was vreselyk om hunne pynen te zien aenderendagen in de stikkelyke pynen bezweken.

— Men schryft uit Kortrijk : Donderdag avond is de landbouwer Frans Van Gheel, die naer Leuven ging om eene betaling van 3,000 fr. te doen, op korten afstand van onze gemeenten aengerand geworden door dry boswichten welke hem uitgeschuid en zwaer gewond op den openbaren weg hebben liten liggen.

— Een zevenjarig kind, zoon van de weduwe Bocart, is zaterdag avond te Doornik schrikkelyk verbrand geworden door eene ontplofing van petrolohe.

Het kind hebbte eenen persoon, die olie in de lamp goot, maer het brachte de hebbte nady de olie : eene ontplofling geschiedde, de olie geraekte in vlam, en het ongelukkig schepsel kreeg zulke zware brandwonden dat het 's andere dagen sterf.

— De dagbladen van Perigueux (in Vaerkryk) melden, dat een 18jarig meisje zich door een pistool dood heeft geschoot. Dit meisje, Marie X genaemd, was aen de drinkenschap verslaeft.

— De runderpest blyft altyd voortnemen in in Engeland. Het laetste verslag bevatte 6000 gevallen, en men verwachtte zich nog aen eene vermeerdering van 2 a 3000 voor het einde van het jaer.

— DE BAERD DER POLAKKEN. — Generael Kaufman, algemeene gouverneur van Litauwen, heeft aen de poolsche boeren bevolen hunnen baerd te laten groeyen, even als de boeren van het middenpunt van Moscowië. Dat wier, dat natuerlyk versneerd der mannen altyd eene groote politieke rol heeft gespeeld.

Pieter I was er op uit al de baerden der onder Moskoviën te vernietigen, generael Bibikof deed, onder de regering van Catharina, al de kozakken den baerd te laten afsneeren op de merkt van Orenburg, om hen alzoo te herschepen in huzaren ; Nikolaes deed den baerd en de kneveltjes afscheeren aen de pedone sche fiskens en de Israëlieten, die, ten dien einde, in een wachthuis werden gebragt en op eene trommel geplaetst, waer zy onder de handen van geëmpryseerde barbiersche operatie onderstonden.

Na deze zoo hardnekkige vervolging, hebben de baerden eindelyk hun naturalisatie recht verkregen, en vandaeg zelfs dienen zy om te bewyzen dat de bevolking van Lithauwë altyd Moskoviet is geweest.

— DE MENSCHENETERS. — Het engelsch zeewezen heeft eenen omzendbrief doen toekomen om de zeesteden, waer uitredingen plaets grypen voor Oceanie, waerin het aekondigt, dat men sedert eenigen tyd, tusschen de bewoners der eilanden van den grooten Oceaen de menschenetery zoet aengroeyen.

In dezen omzendbrief noodigt het de kapitens der handelsschepen uit alle noodige maetregelen te nemen, ten einde te vermyden dat hunne bemanning het slachtoffer worde van deze hatelyke en yselyke naturdrift.

Op den tyd van een jaer is de bemanning van vier schepen verslonden geworden door de menscheneters der Nieuwe Hebriden, der Jervisbaei of Nieuw Caledonië, en men moet alle maetregelen aenwenden, opdat zulke weerde ongelukken niet meer zouden plaets grypen.